

Valtiovarainministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuksia ja veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvausta koskevat päätökset

KH 23.02.2026 § 73

Valtiovarainministeriö on 18.12.2025 päättänyt myöntää Joensuun kaupungille peruspalvelujen valtionosuutta 44 467 137 euroa. Peruspalvelujen valtionosuus sisältää kaupungin saaman verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen, jonka suuruudeksi on vahvistettu 26 113 490 euroa. Lisäksi valtiovarainministeriö on päättänyt myöntää veroperustemuutoksista johtuvaa veromenetysten korvausta 8 659 969 euroa.

Talousarviossa peruspalvelujen valtionosuuksien sekä veroperustemuutoksista johtuvan veromenetysten korvaukseksi arviointiin 53,2 milj. euroa. Päätöksen mukainen toteutuma on 53,1 milj. euroa on vajaat 0,1 milj. euroa talousarviossa arvioitua pienempi. Ero talousarvioon aiheutuu talousarviovalmistelun jälkeen tarkentuneista määrätystekijöiden muutoksista.

Valtiovarainministeriö on valtionosuuspäätösten yhteydessä vahvistanut 18.12.2025 myös kotikuntakorvauksen perusosan määräksi 8 833,75 euroa. Peruspalvelujen valtionosuudet määräytyvät ikäluokkapohjaisesti, mistä seuraa, että kaupunki maksaa korvausta joensuulaisten oppilaisen käydessä muiden kuntien, valtion tai yksityisten opetuksen järjestäjien koulua. Vastaavasti kaupunki saa korvauksia muiden kuntien oppilaista, jos nämä ovat kaupungin kouluissa. Eri ikäryhmien (6, 7-12, ja 13-15 -vuotiaat) korvaukset perustuvat em. päätöksen mukaisen perusosan hintaan ja määräytyvät vahvistettujen kertoimien mukaan. Kaupunki maksaa päätöksen mukaisesti vuonna 2026 kotikuntakorvauksia 12 873 919 euroa ja saa kotikuntakorvaustuloja 1 074 979 euroa. Kotikuntakorvauksiin on varattu talousarviossa koulutus- ja nuorisopalveluiden tulosalueelle - 11,8 milj. euroa (netto), mikä on myös päätöksen mukainen kotikuntakorvausten määrä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää lisäksi lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen rahoituksesta sekä perusopetuksen oppilaskohtaisesta lisärahoituksesta sekä muun opetus- ja kulttuuritoiminnan rahoituksesta (aamu- ja iltapäivätoiminta, kansalaisopistot, museot, orkesteri, nuorisotyö ja liikunta). Vuoden 2026 talousarviossa opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuksien määräksi on arvioitu 2,649 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön 30.12.2025 tekemän päätöksen mukaiset valtionosuudet näihin toimintoihin ovat kaupungin rahoitusosuus huomioiden 2,655 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on vahvistanut myös valtionosuuksien perusteena olevia suoritemääriä useammalla erillisellä päätöksellään.

Kokonaisuutena päätösten mukaiset valtionosuudet ovat 55,78 milj. euroa. Talousarvion mukainen arvio on 55,85 milj. euroa. On mahdollista, että valtionosuuksiin tehdään vuoden aikana pieniä korjauksia, esimerkiksi Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuksia tarkistetaan joulukuussa toteutuneiden oppilasmäärien mukaisiksi lukiokoulutuksen ja Tuva-koulutuksen osalta.

Vuotta 2026 koskevan valtionosuuspäätöksen lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö on tehnyt 3.12.2025 ja 29.12.2025 päätökset vuodelle 2025 myönnetyn rahoituksen

tarkistamisesta. Päätöksissä on kaupungin osalta huomioitu ammatillisen koulutuksen lisäsuoritus päätös sekä lukiokoulutuksen ja TUVA-koulutuksen suoritelmäärät vastaamaan vuoden 2025 toteutuneita suoritelmääriä sekä korjattu kunnan omarahoitusosuutta. Päätökset kasvattavat kaupungin vuoden 2025 valtionosuutta 0,43 milj. euroa ja on huomioitu vuoden 2025 tilinpäätöslaskelmissä.

Valtionosuuspäätökset on esitetty pykälän liitteenä.

Valmistelija: talousjohtaja

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

merkitä valtionosuuspäätökset tiedoksi ja tyytyä niihin.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Talousjohtaja Satu Huikuri oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.

KH 07.09.2026 § 283

1759/02.05.01.00.00/2025

Valtiovarainministeriö on tehnyt 25.6.2026 päätöksen peruspalvelujen valtionosuuksien muuttamisesta. Muutoksessa huomioidaan käyttämättä jäänyt kuntien harkinnanvaraisen yhdistymisavustusten ja valtionosuusmenetyksen korvaus, yhteensä 11 milj. euroa. Päätöksen myötä vuoden 2026 valtionosuus kasvaa 1,96 euroa asukasta kohden. Kaupungin saamat valtionsuudet kasvavat siten päätöksen myötä 154 332 eurolla.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on tehnyt 3.8.2026 päätöksen opetus- ja kulttuuritoita varten kunnille myönnettävästä valtionosuudesta vuodelle 2026. Muutoksessa on huomioitu 1.8.2026 alkaneeseen perusopetuksen valmistavan opetuksen lisäopetukseen myönnettävä valtionosuus. Valtionosuus myönnetään Opetus- ja kulttuuriministeriön 25.5.2026 tekemän yksikköhintapäätöksen sekä Opetushallituksen kustannustiedonkeruussa ilmoitettujen tietojen ja Koski-tietojen perusteella. Muutosten myötä opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus kasvaa 222 129 eurolla.

Päätösten mukaisesti valtionosuuksia on kertymässä vuonna 2026 yhteensä 56,16 milj. euroa. Talousarvion mukainen arvio on 55,85 milj. euroa.

Valtiovarainministeriön ja Opetus- ja kulttuuriministeriön päätökset on esitetty pykälän liitteenä.

Valmistelija: talousjohtaja

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

merkitä päätöksen tiedoksi ja tyytyä siihen.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.